Нр. 25.

Библіотека театральна.

НЕСЧАСТНАЯ ЛЮБОВЬ.

Драматична картина въ 3 актахъ.

Написалъ

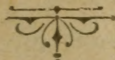
Франць Марійчинъ.

КОЛОМЫЯ.
[Ч]еренками и накладомъ Мих. Бѣлоуса.
1910.

НЕСЧАСТНАЯ ЛЮБОВЬ.

Драматична картина въ 3 актахъ.

Написалъ

ФРАНЦЪ МАРІЙЧИНЪ.

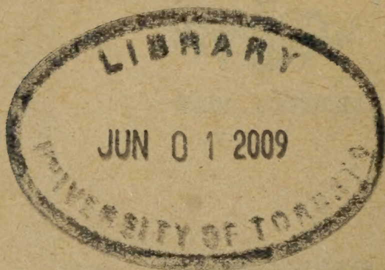

КОЛОМЫЯ.
Черенками и накладомъ Михаила Бѣлоуса.
1910.

ОСОБЫ:

1. ВАСИЛЬ, богатый господаръ.
2. НАСТЯ, его жѣнка.
3. МИХАЙЛО, } ихъ сыны.
4. ГРИНЬ, }
5. ОЛЕНА, жѣнка Михайла.
6. КАТАРИНА, сестра Олены.
7. ГАСЬКА, ихъ сусѣдка.
8. ЗОНЯ, сирота.
9. Дѣдъ-Лѣрникъ.

Дѣе ся на селѣ,

Актъ I.

(Подвôрье передъ хатою Василя, зъ боку хата, въ глубинѣ перелазъ на улицю. День лѣтный).

Сцена 1.

НАСТЯ (*сидитъ на порозѣ хаты и пряде*)

ВАСИЛЬ (*входитъ черезъ перелазъ*).

НАСТЯ: Такъ скоро вернувся — що ино пôйшовъ въ село, а тутъ заразъ и назадъ.

ВАСИЛЬ: Бо ось пôсланецъ громадскій, що ходитъ на почту, давъ менѣ листъ (*показуе*).

НАСТЯ: Певно ôтъ Гринька (*встае*).

ВАСИЛЬ: Пише, що нынѣ вертае зъ Прусъ и проситъ, щобы конѣ по него на дворецъ выслати. Отже я вернувъ, щобы не спôзнитись, бо до двôрця миля дороги.

НАСТЯ: Добре, що вертае, з то и скучно намъ було безъ него.

ВАСИЛЬ: Не такъ скучно, якъ невыгôдно. Опустивъ насъ на самъ часъ весняный, коли треба було паринати, больбу садити и овесъ та ячмѣнь сѣяти. А то уперъ ся, поѣду — каже — до Прусъ на роботы, тай и поѣхавъ майже тайкомъ, а я старый мусѣвъ самъ въ поли робити, та и робôтникôвъ наймати, бо Михаль до того не брався — ôнъ бѣгавъ цѣлыми днями, Богъ знае куда, тай менѣ не помагавъ.

НАСТЯ: Не грѣши Бога, бо Михаль таки помагавъ, и я помагала, и Олена помагала, та и зро-

билося все, якъ треба. Але я тутъ забалакалась, а то треба наготовити що, бо Гринько буде голодный зъ дороги.

ВАСИЛЬ: Кобы мы були такъ голодвî, якъ ôнъ. Тамъ въ Пруссіи заѣдавъ ôнъ всякî присмачки, та и не буде ему смакувати нашь чорный хлѣбъ и наша голоюшка. Теперь то зъ него буде и паничь, та може стыдатися буде и насъ, простыхъ хлопôвъ. (*кличе*) Михаль! Михаль!... Чи нема го дома?

НАСТЯ: Та нема — певно у сусѣдôвъ.

ВАСИЛЬ: У сусѣдôвъ — у сусѣобвъ, знаю я вже тыхъ его сусѣдôвъ. Тамъ межи ними ему и лѣпше, чѣмъ межи нами. И жѣнка ему не на умѣ — бѣгае цѣлыми днями, та ще и по корчмахъ ся валяе.

НАСТЯ: Та бо ты и жалуешь ему троха повеселитись, а то ôнъ ще и молодый, то не сидѣти ему все дома мовъ прикованый.

ВАСИЛЬ: Коли я сиджу, то и ôнъ повиненъ сидѣти и помагати въ господарцѣ, а не обтирати всѣ куты въ корчмѣ. Тажь ôнъ вже не молодець, а женатый, такъ повиненъ бути статочнымъ — повиненъ насъ шанувати и жѣнку любити, а мае добру и файну жѣнку.

НАСТЯ: Та и я такъ кажу — невѣстка намъ вдалась. Тай и то правда, що давнѣйше, коли ще парубочавъ, бувъ цѣлкомъ иншимъ, а ôтъ коли оженився, то и змѣнився. Може то и невѣстка тому виннна?

ВАСИЛЬ: Она невинна — она добра жѣнка. Хибажь ты не бачишь, якъ она за нимъ падькае, якъ плаче. Инша на ей мѣстци давно вже булабы го покинула, а она ему терпитъ. Нѣ, она тутъ ничо не винна.

НАСТЯ: Знаешь старый, менѣ здаесь, що ôнъ Олены не любитъ, та и не хотѣвъ съ нею женитись

Хибажъ ты не чувъ не разъ, не два, якъ ôнъ казавъ, що мы ему свѣтъ завязали.

ВАСИЛЬ: Не любитъ, не любитъ! хибажъ я тебе любивъ, коли съ тобою женився? Батько выбравъ тебе менѣ на жѣнку, та я и оженився. Ну, чи зле мы жiемо?

НАСТЯ: Та нѣ.

ВАСИЛЬ: Любовь не для хлопôвъ — то лишь паны зъ любови стрѣляются, та умераютъ, а хлопы такъ не роблятъ, у хлопôвъ то любовь, коли мирно съ собою жiютъ и добре господарютъ.

НАСТЯ: А я все гадаю, що и у хлопôвъ есть любовь. А вотъ, що ся стало съ Федькомъ Михайлишиноиъ! Присиловали Феську, щоби за него выйшла, та вже мѣсяць по весѣлю утѣкла ôтъ него.

ВАСИЛЬ: Есть то одинъ выпадокъ. Кто знае, кто зъ нихъ виненъ.

НАСТЯ: Такъ и тутъ у насъ, одно зъ нихъ есть винне. Я все говорила: не силуй его, старый, женитись съ Оленою, нехай ôнъ самъ собѣ жѣнку найде. А ты все: Я такъ хочу и такъ буде! Менѣ видится, що ôнъ не до Олены, а до Катерины заходивъ, та нехай бы и съ Катериною або инною бувъ женився, а то Олена все плаче, а Михаль, якъ кажешь, въ корчмѣ куты вытырае.

ВАСИЛЬ: Олена старша, такъ и не годилось, щобы ôнъ съ молодшою женився. Я молодшу для Гринька позôставивъ.

НАСТЯ: Вотъ и такъ! хибажь ты не чувъ, що Гринь любитъ Зоню?

ВАСИЛЬ: Що? тоту бѣдолашку? Першiй разъ чую. Але я до того не допущу, щобы ôнъ съ жебрачкою, шо дѣвочила по службахъ, женився.

НАСТЯ: Ага! теперь вылѣзло шило зъ мѣшка. Тобѣ забаглось мати невѣстку зъ богацького стану,

щобы ничого сынови не дати. Ой, ты старый скупяре!

ВАСИЛЬ: Нехай я вже буду и скупяръ, а таки такъ буде, якъ я хочу. Где Михаль?

НАСТЯ: Не знаю. А на що тобѣ его?

ВАСИЛЬ: Хочу, щобы пôйшовъ на выгонъ по конѣ и поѣде на дворецъ по Гринька. Але здаесь менѣ, що закимъ ôнъ пiйде и конѣ приведе, то лѣпше я скочу до свата и ôнъ по Гринька поѣде. Може Гринько и вартъ, щобы по него ѣхати, але... (*махае рукою*).

НАСТЯ: Такъ и найлѣпше — нехай сватъ поѣде.

ВАСИЛЬ: Хиба пôйду до него. (*ôтходитъ перелазомъ*).

Сцена 2.

Настя и Олена.

ОЛЕНА: (*выходитъ зъ поза дому и несе въ платинѣ бурянъ*). Куды тато пôйшли?

НАСТЯ: Пôйшовъ за кôньми, бо нынѣ Гринько зъ Прусъ приѣде.

ОЛЕНА: А Михаля нема дома, щобы за тата те зробивъ?

НАСТЯ: Нема, доню.

ОЛЕНА: А кудажь ôнъ пôйшовъ?

НАСТЯ: Тато каже, що ôнъ пôйшовъ до корчмы.

ОЛЕНА: (*опускае платину съ бурянomъ на землю*) До корчмы? Все въ корчмѣ и въ корчмѣ! Пôйду за нимъ и приведу до дому. (*хоче ити*)

НАСТЯ: Не иди, доню, за нимъ до корчмы, бо ще го розсердишь, ôнъ того не любитъ и готовъ ще зневажити тебе. Кождый хлопъ такiй; и мôй

такій, но я ему все уступала и на добре менѣ те выйшло — я съ моимъ счастлива.

ОЛЕНА: Нехай, послухаю вашой рады, мамуню. Не першій разъ ôнъ до корчмы повандрувавъ. Знаю, що верне пяный, та буде троха воркотѣти. Я на те вже звыкла — поворкотитъ, потому ляже спати, а коли проснится, то и злôсть его мине. (*пôдноситъ фартухъ до очей*).

НАСТЯ: И я такъ гадаю, що такъ добре. Але ты плачешь, доню — утри слезы и моли Господа Бога, а ôнъ такъ зробитъ, що Михаль и поправится и буде добрымъ чоловѣкомъ.

ОЛЕНА: Дабвъ бы то Господь, але менѣ здаесь, що вже така моя доля. Сестра Катарина може и була бы съ нимъ счастливѣйша, бо ôнъ заходивъ до ней, а не до мене, але таты урадили, щобы я була его жѣнкою.

НАСТЯ: Знаю, знаю о тôмъ.

ОЛЕНА: Я не можу сказати, щобы я го не любила, и власне для того, що и я го любила, выйшла я за него. Сестра Катарина на те охотно згодилась, бо каже: я ще молода и могу ще дѣвовати рôкъ або и два. Богъ мене теперъ карае за сестру, що ôдобрала ей жениха.

НАСТЯ: Все ôтъ Бога походитъ, моя доню, и Господь Богъ такъ хотѣвъ, щобы ты була жѣнкою Михаля. Люби лишь его, а любовью зробишь, що ôнъ и поправится.

ОЛЕНА: Хибажь я го не люблю, мамуню? Вы-жь прецѣ самî те бачите, якъ я го люблю. Я все ôтъ него терплю — инша на моимъ мѣстци вже давно була бы го покинула, но я того не зроблю, не покину го, хотьбы була у него наймичкою, и тогды го не покину, бо маю въ Бозѣ надѣю, що ôнъ поправится и буде добрымъ.

НАСТЯ: И я такъ гадаю.

ОЛЕНА: Ахъ я и забула, що нарвала лабазу для коровки, а она тамъ голодуе. (*бере платину съ лабузомъ и ôтноситъ до стайнѣ, але вскорѣ вертае*).

Сцена 3.

Попереднiй и Гаська.

ГАСЬКА: (*перелазитъ черезъ перелазъ*) Добре, що васъ Васелихо дома застала. А невѣстка де? Ага, ось и она дôма.

НАСТЯ: Що такого маете до насъ, сусѣдко?

ГАСЬКА: Бѣда — лихо, сусѣдко.

НАСТЯ И ОЛЕНА: Щожь такого? говорѣтъ!

ГАСЬКА: Несчастье!

НАСТЯ И ОЛЕНА: Говорѣтъ, яке несчастье?

ГАСЬКА: Нехай ся высапаю, бо я такъ хутенько бѣгла до васъ, що ажь ся засапала.

ОЛЕНА: Кажѣтъ, що за несчастье?

ГАСЬКА: Ахъ, бѣдна ты голубко моя! якъ я тебе жалую! Ты знаешь, що я тебе люблю и счастя тобѣ жичу. Коли ты ще дѣвкою була, то я тобѣ говорила, що Михаль любится съ сестричкою, о, бо я лишь на кого зыркну, то заразъ все змѣркую.

ОЛЕНА: Але говорѣтъ, що за несчастье?

ГАСЬКА: Мôй чоловѣкъ прiйшовъ зъ корчмы и сказавъ менѣ на ухо, що твôй Михаль такожь бувъ въ корчмѣ и дуже упився.

ОЛЕНА: То неправда — мôй Михаль говôвки не пье.

ГАСЬКА: Що? що? не пье горѣвки?... Такъ тобѣ здаесь и ты-бы и хотѣла, щобы ôнъ не пивъ, але я лишь зырку на него, коли побôчъ нашой хаты иде, то заразъ и змѣркую, що ôнъ пяный.

ОЛЕНА: Гасько, голубенько, не говорѣтъ о тômъ никому.

ГАСЬКА: Та я лишь тобѣ те говорю, о, бо я не люблю розносити по селѣ всячину. Такъ и бачишь: въ корчмѣ було парубкôвъ бôльше и съ Михалкомъ пили А зайшли тамъ до корчмы Микетина Ганусьска купити толку соли. Михаль якъ ю завбачивъ, давай зачѣпатись съ дѣвкою. —

ОЛЕНА: Вже то неправда, — нерпавда, кажу вамъ.

ГАСЬКА: Правда, чи неправда, але такъ менѣ чоловѣкъ оповѣдавъ. А бувъ тамъ въ корчмѣ также и Иванъ, що то хочеся женити съ Ганусьскою — я те добре знаю, бо коли лишь на кого зыркну, то и все змѣркую.

ОЛЕНА: Ну кончѣтъ вже що тамъ було?

ГАСЬКА: Ага! Иванъ якъ взрѣвъ тѣ коперчаки Михаля до его дѣвки, такъ и ôттрутивъ го ôтъ ней, а Михаль его и почаступавъ добре по лици. За Иваномъ сгануля и другî парубки и прійшло до бôйки — вытягнули его на подвѣрье и таки добре выбили.

ОЛЕНА: Ну, ну, и щожь дальше?

ГАСЬКА: А щожь — лежитъ тамъ на подвѣрю мовь неживый. Мôй чолевѣкъ казавъ вамъ о тômъ донести.

ОЛЕНА: А чому го не ратувавъ и лишивъ го самого?

ГАСЬКА: Ну, ну, дôставъ бы и ôнъ гудза не одного, колибы бувъ го ратувавъ.

Сцена 4.

Попереднî и Катарина.

КАТАРИНА: *(впадае)* Ой, сестричко, сестричко,

ты ще тутъ, а твого Михаля тамъ парубки побили. Бѣгай ратувати!

ОЛЕНА: И ты вже о тôмъ знаешь!

КАТАРИНА: Та знаю, коли Гаська на весь голосъ улицями те трубѣла.

ГАСЬКА: Бувайте здоровû — тамъ чикае на мене чоловѣкъ. *(ôтходитъ скоро)*

ОЛЕНА: Ходи зô мною, Катаринко, будемъ го ратувати, бо готовû го ще вбити.

КАТАРИНА: И я такъ гадаю.

НАСТЯ: Тай и я съ вами.

КАТАРИНА: Шкода, що нема татуня дома — поѣхавъ бачь на дворецъ по Гринька, а то и они булибы съ нами пôйшли. Але я скочу хутко до дому, може вже и вернули, та пôйдемъ всѣ — и Гринько пôйде. А вы идѣтъ хутко — я васъ дожену. *(бѣжитъ до перелазу, стае на перелазѣ и глянувши на улицю, каже)* Здаеся, що Михаль вже и самъ до дому иде.

ОЛЕНА: *(бѣжитъ до перелазу)* Слава тобѣ Господи, що хоть живый вертае. *(перелазитъ черезъ перелазъ — въ той хвилѣ являесь Михайло дуже пяный, обдертый и покровавленый)* Михалю, соколику, що съ тобою сталось?

МИХАЙЛО: *(ôттручаю ю)* Иди геть ôтъ мене! Не пшла мене ратувати, коли мене збуѣ напали и голову подѣравили, то менѣ тебе и не треба. Ты не моя жѣнка — ось моя жѣнка. *(показуе на Катаринку)* Ходи сюда, Катаринко, при тобѣ буде менѣ добре. *(хоче ю обôймати, она втѣкае перелазомъ до дому)*.

НАСТЯ: Богъ съ тобою, Михалю! хибажь ты вже не пôзнаешь своей жѣнки?

МИХАЙЛО: *(сердито)* Мамо, мовчѣтъ и не пригадуйте менѣ еи!

НАСТЯ: Е, та-бо говоришь, самъ не знаешь, що. Отъ, лѣпше иди въ комору, та лягай переспатись, бо ты слабый.

МИХАЙЛО: Я не слабый, я дужій! Ихъ було бôльше, то и перемоглп мене, але я имъ покажу, що я умѣю. (*шукае щось въ кругъ себе*)

НАСТЯ: Що шукаешь?

МИХАЙЛО: Сокиры шукаю — вы ю сховали, але я ю найду, та и покажу тому Иванови и всѣмъ его компанамъ, що я умѣю пôмстистись. Всѣхъ побю, посѣкаю на дрôбнѝ кусники! (*ловится за голову*) Охъ, якъ мене голова болитъ —

ОЛЕНА: Пôйди и переспи ся троха.

МИХАЙЛО: Иди ты спати — я не хочу спати, — я всѣхъ порубаю и тебе порубаю на куснцки! (*хоче ю зловити, она утѣкае а ôнъ упадае на землю*).

НАСТЯ: Вотъ и що! не досыть, що тамъ въ корчмѣ тебе потурбовали, а то и самъ ще розбываешь ся. (*помагае ему пôднести ся, но встати ôнъ вже не може и сидитъ на земли, а опôсля упадае знова на землю*)

Сцена 5.

Попереднѝ -- Василь и Гринько.

ОЛЕНА: (*дѣжитъ до нихъ*) Добре, що вы вернули вже, а то —

ГРИНЬКО: Якъ ся маете, мамуню и ты Оленко? А где Михаль? Въ селѣ говорили, що мавъ ôнъ якусь пригоду.

ОЛЕНА: Та нѣ — ôнъ незнати ôтъ чого троха заболѣвъ.

ВАСИЛЬ: Лишь не борони его, бо мы вже все знаемъ — оповѣдала намъ Гаська вже все.

ГРИНЬКО: *(который побачивъ Михайла прибѣгъ до него)* Михалю, що съ тобою?

МИХАЙЛО: *(слабо)* Дайте менѣ горѣвки, бо менѣ щось недобре —

ВАСИЛЬ: *(приступае до него и говоритъ остро)* Ты ледацо! ще мало тобѣ той горѣвки? Заразъ менѣ встань, а то я тебе —

МИХАЙЛО: *(ôдноситъ голову)* Та-бо не кричѣтъ лишь такъ, то я и — *(хоче ся ôднести, но не може. Настя и Гринько помагаютъ ему встати).*

ВАСИЛЬ: Теперъ менѣ до хаты и не роби тутъ публики — готово ще цѣле село збѣгнутись. Ще того сорому менѣ треба. *(Михайло за помочію матери и брата вставъ и съ склонсною головою ôтходитъ до хаты, куда ôтпроваджаютъ его мати и братъ)*

ОЛЕНА: *(до ôтця)* Тату, дайте хоть теперъ ему спокôй!

ВАСИЛЬ: *(лагôдно)* Бѣдна ты моя дитинко, якъ-же менѣ тебе жаль. *(остро)* Я терпѣвъ до теперъ, дальше вже не можу - разъ скôнчити ся мусить твоя недоля. Если я въ тôмъ що провинивъ, такъ и самъ мушу справити.

ОЛЕНА: *(цѣлуе его въ руку)* Вы въ ничôмъ не провинили, татуню — то я провинила.

ВАСИЛЬ: *(голубитъ ю до грудей)* Богъ дасть, що буде инакше.

(Завѣса спадае).

Актъ II.

Подвôрье якъ вô I. актѣ. Ранокъ.

Сцена 1.

Гринько — Гаська.

(Гринько выходитъ зъ хаты, розглядаесь по подвôрю, то по небѣ и иде до перелазу, где встѣчаесь съ Гаською).

ГАСЬКА: Здоровъ бувъ, Гриньку! Такъ рано вже вставъ? Що то, не пôзнаешь мене? Тажь то я Гаська, ваша сусѣдка.

ГРИНЬКО: Ага, правда — я и не спôзнавъ. Вы здаесь и вчора насъ на дорозѣ стрѣтили —

ГАСЬКА: Ага-ага, то я, то я. А що тамъ съ Михальомъ — чи дуже покалѣченый?

ВРИНЬКО: О, ще и якъ, добре, що ще живый выйшовъ. Може вже не схочесь ему до корчмы заглядати.

ГАСЬКА: Ты не сподѣвався таке застати дома — не правда? О, черезъ той часъ, коли ты бувъ въ Прусахъ, богато ся у насъ змѣнило. Панькова Маруня выйшла за Федькового Василя, старый Микета умеръ, Параня, що мала ити за Ивана, такожь умерла, а Иванъ зыркае теперъ на Микетину Гануську. И черезъ те то вчора така бѣда въ корчмѣ наробилась.

ГРИНЬКО: Вы, якъ бачу, все знаете, що въ селѣ ся дѣе.

ГАСЬКА: О, коли я лишь на що зыркну, то и все заразъ змѣркую. А вотъ и теперъ, коли я на тебе зыркнула, то и заразъ змѣркувала, кого ты тутъ выглядаешь. Скучно тобѣ було тамъ въ Прусахъ безъ ней, такъ спѣшився съ поворотомъ до дому, щобы свою любку побачити. Тамъ въ Прусахъ есть богато дѣвчатъ, але найкрасша таки Зоня. Не правда?

ГРИНЬКО: Та, може и правда.

ГАСЬКА: Ой такъ — такъ, бо коли я лишь на тебе зыркну, то и все змѣркую. А коли-бы ты знавъ, якъ она тебе любитъ — такъ любитъ, що и не можна сказати. Вчора, коли довѣдалась, що я тутъ у васъ була, заразъ до мене прибѣгла и допытовувалась про тебе, чи ты вже вернувъ, чи здоровый и якъ тобѣ тамъ на чужинѣ велось. А я ей обѣцяла, що ныньки у васъ буду и про все довѣдаюсь.

ГРИНКО: Тожь я прецѣ до ней писавъ зъ Прусъ.

ГАСЬКА: А такъ — такъ, говорила менѣ о тôмъ, що ты до ней писавъ. Видишь, що я все знаю, бо коли я лишь где зыркну, то и все змѣркую, а мѣркую такожь, що ты хотѣвъ-бы якъ найскорше съ нею побачитись. Коли такъ, то я ей скажу, щобы заразъ пôйшла на выгôнъ коровку попасти, а ты тамъ заразъ такожь приходи. Чи прійдешь?

ГРИНЬКО: Прійду, прійду.

ГАСЬКА: То и добре — я спѣшусь и скажу ей, що ты прійдешь. Такь будь здоровъ. *(иде и завертаесь)* Ага, я мала тобѣ ще щось сказати.

ГРИНЬКО: Що такого?

ГАСЬКА: Чи знаешь ты Петра Михальчишина?

ГРИНЬКО: Такъ и щожь?

ГАСЬКА: Стережесь его, бо ôнъ щось зыркае на твою Зоню. Видишь, я и о тôмъ вже знаю, бо коли я лишь зыркну на кого, то и все змѣркую. Стережись его, та будь здоровъ. *(ôтходитъ)*

Сцена 2

Гринько — Василь, потôмъ Настя.

ВАСИЛЬ: (*входитъ зъ хаты*) А съ кимъ ты тутъ розбалакався? Здаесь менѣ, що то була Гаська. Стережись ей, бо то баба небезпечна — не мае сама дѣтей, то и не мае чѣмъ заниматись, такъ и цѣлымъ селомъ интересуесь. Все знае, що въ селѣ дѣесь, а чого ще не знае, то и домѣрковуесь. Ты знаешь ю прецѣ.

ГРИНЬКО: Знаю. (*входитъ зъ хаты Настя и сѣдае на порозѣ, слухаючи розговору мужа съ сыномъ*)

ВАСИЛЬ: А ось и добре, що мы тутъ самî — хочу тобѣ щось сказати. Ты самъ видишь, що Михаль не вдався менѣ. Я вышукавъ ему добру, господарну и богацьку жѣнку и думавъ, що буде статочнымъ и добрымъ господаремъ, такимъ, якимъ бувъ ще парубкомъ. Та нѣ — заледве ся оженивъ, такъ ся и змѣнивъ, господарства не пильнуе, шукае поза хатою злой компанiи, цѣлыми днями сидитъ лишь въ корчмѣ и пье. Я хотѣвъ его було лишити тутъ на симъ господарствѣ, а тебе дати межи люди. Но коли я виджу, що съ нимъ съ кождымъ днемъ гôрше и гôрше и нема надѣѣ, щобы поправився, такъ я задумавъ съ нимъ инакше поступити, бо не можу дальше дивитись на таке его поступованье. Выжену го геть зъ хаты, нехай иде до старой хаты, а тебе ожиню и ты тутъ будешь газдувати.

ГРИНЬКО: Такъ не буде добре, тату, бо коли вы его спустите зъ ока, то ôнъ ще гôрше буде вести житье.

ВАСИЛЬ: Нехай, ôнъ и такъ вже пропащiй. Коли ему прiйде самому газдувати и старатися о хлѣбъ на завтра, то мѣркую, що и постаткуе.

ГРИНЬКО: Святî були-бы вашî слова, але

кто заручитъ, що такъ оно буде, якъ вы се кажете? Ôтложѣтъ сю гадку на пôзнѣйше, нехай перше я пересвѣдчу ся, що Михаль зробився такимъ, якимъ теперъ есть.

ВАСИЛЬ: Мати каже, що причина така, що я казавъ ему женитись съ Оленою и ôнъ ей не любивъ.

ГРИНЬКО: Може и то правда.

ВАСИЛЬ: То така правда, якъ правдою есть, що хлопъ знае, що то любовь. То выдумка панôвъ, хлопъ женится безъ любови, женится лишь на тое, щобы мати въ господарствѣ газдиню.

ГРИНЬКО: Не всѣ такъ женятся.

ВАСИСИЛЬ: Всѣ — всѣ! и я такъ женився, та и переконаю тебе, що такъ оно и есть. Если жѣнка добра и господарна, то и любовь знайдеся. Не можна прецѣ сказати, що Олена не добра и не господарна, а такою есть и ей сестра Кататарина.

ГРИНЬКО: Чи може хочете мене оженити съ Катариною?

ВАСИЛЬ: А такъ, оженю тебе съ Катариною — такъ я съ ей батькомъ вже и умовився.

ГРИНЬКО: Алежь я ей не люблю.

ВАСИЛЬ: Пуста бесѣда! я такъ хочу и такъ муситъ бути. Нынѣ субота, завтра пôйдемо въ сваты а на другу недѣлю дамо на заповѣдь. Такъ оно буде, такъ оженивъ мене мôй батько и коли я счастливый безъ любови, то ты будешъ счастливый. Разъ треба оженитись и не валятысь по чужыхъ краяхъ. Теперъ я иду до свата и скажу ему, що завтра прійдемо въ сваты. (*ôтходитъ*).

Сцена 3.

Гринь — Настя.

ГРИНЬ: (***ловится за голову до матери***) Мамуню, чи чули вы, що тато выдумавъ?

НАСТЯ: Чула — чула и думаю, що добре буде.

ГРИНЬ: И вы противъ мене?

НАСТЯ: Хибажь Катарина не добра дѣвчина?

ГРИНЬ: Що зъ того, що добра, коли я иншу люблю.

НАСТЯ: Не вжежь то правда, що ты любишь Зоню?

ГРИНЬ: А колибы и такъ було —

НАСТЯ: Алежь она есть бѣдна, наколи Катарина —

ГРИНЬ: Богацтво не робитъ чоловѣка счастливымъ. Тато хоче, щобы Михайло уступився зъ хаты и щобы его мѣстце я занявъ. Лѣпше буде: нехай Михаль лише ся тутъ, а я пôйду межи люди. Зоня одна у матери и мае хату и добрый кавалокъ грунту. То для насъ выстарчитъ. Мамуню, робѣтъ такъ, щобы добре було, не женѣтъ мене по неволи, не робѣтъ мене несчастливымъ, бо я ôтходячи до Прусъ, заприсягъ Зонѣ, що лишь съ нею оженюсь. А коли вы мене змусите съ иншою женитись, то приведете мене до грѣха, а Зоню въ грôбъ впровадите.

НАСТЯ: Та бо не страхай мене такъ, синоньку, — нехай васъ Господь Богъ боронитъ, щобы до того дôйшло. Я знаю Зоню, добра то дитина и робутяча.

ГРИНЬКО: Такъ не роздѣляйте насъ, мамо, бо грѣхъ впаде на васъ и на тата.

НАСТЯ: Нехай, я буду съ нимъ о тôмъ говорити — може зъ того що и буде.

Сцена 4.

Попереднѣ — Олена.

ОЛЕНА: (*выходитъ зъ хаты*) Мамо, мамо, Михайло за вами пытаесь — хоче зъ хаты выйти, бо въ хатѣ ему душно.

НАСТЯ: Ходи, Гриню, и выведемо его. (*Настя и Гринь ôтходятъ до хаты, Олена тѣмчасомъ замѣтуе зъ приспы порохъ, а коли Настя и Гринь выпровадили Михайла зъ хаты, саджаютъ его на приспу*).

МИХАЙЛО: (*ловитъ ротомъ повѣтре*) Ахъ, якъ тутъ мило — здаесь менѣ троха легше.

НАСТЯ: Пôйди, Оленко, и принеси мокрый платокъ, та приложимо ему на голову и буде ему легше. (*Олена ôтходитъ и приноситъ платокъ*).

МИХАЙЛО: Чи тато дома?

НАСТЯ: Пôйшовъ въ село. Чи треба тобѣ его?

МИХАЙЛО: Нѣ, нѣ, не треба, и не кличте его, нехай якъ найдовше въ селѣ сидитъ.

НАСТЯ: (*обвязуе его голову мокрымъ платкомъ*) Чи легше тобѣ?

МИХАЙЛО: Добре, добре менѣ.

НАСТЯ: А може ты голодный? ôтъ вчера ще ничого въ ротѣ не мавъ.

ОЛЕНА: Я заразъ зварю снѣданье, бо мы всѣ ще ничого не ѣли. (*ôтходитъ*).

НАСТЯ: Видишь, яку добру маешь жѣнку — цѣлу нôчь не спала и все окладала тобѣ голову мокрою шматкою. А ты ей щось не любишь — скажи, чому?

МИХАЙЛО: Самъ не знаю, чому. Я виджу, що она добра для мене, та и самъ до себе говорю часомъ: Михалю, поправъ ся и будь для жѣнки такожь добрый. Та нѣ, скоро на ню ся подивлю, щось мене ôтъ ней ôтвертае и зъ дому жене. Я ишовбы свѣтами, та и не знаю, куды. Изъ розпуки иду до корчмы и заливаюсь горѣлкою.

НАСТЯ: То зле.

МИХАЙЛО: Я и самъ знаю, що то недобре — знаю я, що тымъ убиваю себе и Олену, але щось мене до того тягне и не можу ôтвикнути ôтъ того.

НАСТЯ: Скажи, Михалю, всю правду, скажи — тутъ прецѣ лишь я и твôй братъ Гринько, передъ нами не скрявай ничого. Скажи, чому не любишь жѣнки?... Може ты, коли женився, любивъ другу?

МИХАЙЛО: (*потакує головою*)

НАСТЯ: Чи не Катарину?

МИХАЙЛО: (*потакує головою*)

НАСТЯ: Я и догадувалась, що такъ оно и було.

МИХАЙЛО: Зле тато зробили, що казали менѣ женитись по неволи.

ГРИНЬ: Чи чуете, мамо, що Михаль говоритъ? А тато и мене силує женитись.

МИХАЙЛО: Знаешь що, Гриню? Женись съ Катариною. Она дуже добра дѣвка.

ГРИНЬ: Тай тато хочутъ, щобы я съ нею женився.

МИХАЙЛО: И я тобѣ раджу съ нею женитись. Менѣ здаесь що, колибы я Катарину тутъ въ хатѣ лишь видѣвъ, то бымъ ся и поправивъ и бувъ лѣпшій для Олены.

ГРИНЬКО: Охъ, и лихо на мене впало! Що я теперъ робити маю? Тато каже и ты радишь — та я бы хотѣвъ и тата не гнѣвати и тобѣ та Оленѣ добре зробити. Але Зоня, Зоня, що съ нею буде?

НАСТЯ: Вышукаемъ для ней иншого жениха, а врештѣ Зоня не дитина, коли ей скажемъ, о що рѣчь иде, то она и пристане на все.

ГРИНЬКО: О, нѣ, нѣ, мамо! Знаю ю добре — а колибы и пристала, то готова ще житьемъ переплатити. Она сирота, и грѣхъ бувъ бы для мене.

НАСТЯ: Нехай но я сама съ нею поговорю, а до компаніи возьму собѣ и Гаську — она умѣе рѣчъ покрутити.

МИХАЙЛО: Лишь до Гаськи не удавайтесь, бо она еще публику наробитъ.

НАСТЯ: Такъ я сама.

Сцена 5.

Попереднѣ — Олена и Василь.

ОЛЕНА: Я вже снѣданье зварила. Чи въ хатѣ будемъ ѣсти, чи сюда дати?

НАСТЯ: Сюда — сюда (*иде съ Оленою до хаты, одна приноситъ столецъ и накрытье, а друга несе мыску съ ѣдломъ. Въ той хвилѣ входитъ Василь*). А, ось и старый, въ самъ часъ приходитъ. Ну, сѣдайте! Сѣдай старый. будемъ снѣдати.

МИХАЙЛО: (*до жѣнки*). Сѣдай, Олено, тутъ коло мене.

ВАСИЛЬ: (*споглядае то на жѣнку. то на дѣти и не може змѣркувати, що то ся стало*). Ну, коли такъ, то и добре. (*хреститься и другѣ хрестятся и сѣдаютъ*) А знаете, що то першій разъ мы такъ въ купцѣ ѣмо

НАСТЯ: Ôтъ нынѣ все такъ буде.

ВАСИЛЬ: Давъ бы то Господь милосердный!

Сцена 6.

Попереднѣ — Гаська.

ГАСЬКА: (*входитъ*) Дай, Боже, добрый день всѣмъ!

ВАСИЛЬ и НАСТЯ: Дай Боже и вамъ! Просимо до обѣду.

ГАСЬКА: Поживайте здоровенькѣ. (*споглядае на всѣхъ, въ особенности на Михайла и Олену и говоритъ про себе*) Що оно таке сталось? Ще николи они разомъ такъ не сидѣли.

ОЛЕНА: (*подае ей ложку*). Просимо до насъ, та и поживайте съ нами.

ГАСЬКА: Спасибôгъ, спасибôгъ! я вже обѣдала.

ОЛЕНА: Та принаймѣй сядьте собѣ коло насъ, то й лѣпше буде намъ страва смакувати.

ГАСЬКА: *(сѣдае коло Гриня)* Я прибѣгла умысно сюда, щобы довѣдатись ôтъ Гринька чи не бачився тамъ въ Прусахъ съ моимъ братомъ Гавриломъ. Вже рôкъ минае, якъ пôйшовъ до Прусъ, и ничого не пише до насъ (*все споглядае то на Михайла то на Олену)*.

ГРИНЬКО: Нѣ, я не бачився съ нимъ.

ГАСЬКА: (*ему на ухо*) Хочу съ тобою два-три слова поговорити. Якъ поснѣдаешь, то выйде на улицю коло фiгуры, я тамъ на тебе чикати буду. *(снова споглядае то на Михайла то на Олену*).

ВАСИЛЬ: *(до ней)* Просимо, поживайте съ нами. Вотъ для компанiи и циганъ давсясповѣсити. Для компанiи и вы поживайте съ нами, такъ годится.

ГАСЬКА: (*про себе)* Зыркаю и зыркаю, та не можу змѣркувати, що оно тутъ сталось?

ВАСИЛЬ: Правда, якъ у насъ все мирно и по христiянски. Вчора Михайло троха позабувся, та и жалуе того. Кôнь мае чотыри ноги, то и пошпотаесь, а чоловѣкъ мае лишь двое нôгъ, та и чому не пошпотаесь бодай разъ въ житю?

ГАСЬКА: (*про себе*) Ничого змѣркувати не можу.

ВАСИЛЬ: Всяко на свѣтѣ водится, разъ добре, другiй разъ зле, але я все говорю, що нема ничого злого, щобы на добре не выйшло. Рознесли люди по селѣ, що Михайло зле жiе съ жѣнкою, а ось видите, якъ они разомъ мирно сидятъ одно коло другого. Що тамъ Михайло часомъ до корчмы загляне, то въ тôмъ ще ничого злого нема — корчма прецѣ для всѣхъ отверта и арендаръ передъ никимъ не зачиняе дверей. Чи не такъ?

ГАСЬКА: Та оно и такъ. (*про себе*) Нѣ, ничого змѣркувати не можу.

ВАСИЛЬ: У мене дѣти добрî и слухають все моихъ радъ. За то я ихъ люблю и стараюсь о ихъ добро. Оженивъ я Михаля съ Оленою и они счастливî, теперъ ще оженю Гринька, тай и все буде добре.

ГАСЬКА: (*про себе*) Угу, теперъ я вже щось начинаю мѣркувати.

ВАСИЛЬ: Чи не добре оно такъ буде?

ГАСЬКА: (*масненько*) Таки и дуже добре — вже бо и часъ ему оженитись.

ВАСИЛЬ: Такъ, такъ, оженю его — завтра идемо въ сваты.

ГАСЬКА: А до кого? до кого?

ВАСИЛЬ: То вже наша рѣчь, а врештѣ чи вы не домѣрковуетесь? Прецѣ вы все знаете, що ся въ селѣ дѣе, даже и то знаете, що кто собѣ лишь гадае. (*встае и хреститься — то само роблять и другî*).

ГАСЬКА: Ай, ай, я тутъ и засидѣлась, а мала ще скочити до Танасихи. Дзѣнкую за гостину, та и бувайте здоровî!

НАСТЯ: Вы вже?

ГАСЬКА: Спѣшусь, сусѣдко, спѣшусь. Бувайте здоровî! Бувайте здоровî! Бувайте здоровî! (*ôтходячи про себе*) Теперъ ажь не можу домѣркуватись всего. Але я домѣркуюсь всего ôтъ Гриня. (*ôтходитъ и ховаесь за перелазомъ*).

ВАСИЛЬ: А то я бабу розцѣкавивъ. Буде мала роботы на цѣлый день. (*Настя и Олена спрашаютъ*)

ГАСЬКА: (*махае рукою на Гринька, щобы прійшовъ*)

ВАСИЛЬ: (*иде до стайнѣ и видитъ, якъ Гаська кличе Гринька*) Гриню, Гриню, ходи-но зô мною до стайнѣ и поможешь менѣ погодувати худобу. (*Гринько и Василь ôтходятъ*).

Актъ III.

Улиця передъ церквою. По другой сторонѣ дороги хрестъ. За хрестомъ потôкъ съ кладкою до переходу.

Сцена 1.

Гаська и Зоня.

(*Обѣ входятъ черезъ кладку. Зоня убрана въ вѣнокъ*).

ГАСЬКА: Ось тутъ коло того хреста зачикаймо — сюда они переходити будутъ до шлюбу.

ЗОНЯ: Я цѣла дрожу, та и не знесу, якъ они ити будутъ. На що вы убрали мене въ сей вѣнокъ?

ГАСЬКА: Нехай Гринько побачитъ, кто файнѣйша, чи Катарина, чи ты. Тôлько будь весела, бо такъ треба — покажи, що ты собѣ ничого не робишь зъ того, що ôнъ женится съ другою.

ЗОНЯ: Не знаю, чи буду могла —

ГАСЬКА: (*глянувши на ей лице*) Та-бо ты така блѣда, якъ колибы цѣлу нôчь не спала.

ЗОНЯ: Не спала, таки не спала, а коли надъ ранкомъ троха заснула, снилось менѣ, що Гринь прійшовъ до нашой хаты и просивъ мене о прощенье, та щобы я его звôльнила ôтъ присяги.

ГАСЬКА: А ты звôльнила?

ЗОНЯ: Коли ôнъ ставъ плакати и казавъ, що ôнъ лишь зъ приказу батька женится съ Катариною, та що черезъ то хоче свого брата навернути на добру дорогу, такъ я и простила ему и звôльнила ôтъ присяги.

ГАСЬКА: Я-бы такъ не зробила. Але правда, то бувъ лишь сонъ (*оглядаесь по улицѣ*).

ЗОНЯ: Чи кто иде?

ГАСЬКА: Та и дивлюсь, чи кто не иде. (*выймае изъза пазухи якусь малу тматину и розвязуе*) Пожди, маю я тутъ таку краску, якой уживаютъ панны и панѣ въ мѣстѣ до лиця, щобы були файнû — такъ я и тебе троха помалюю, щобысь була червона, а не така бѣла.

ЗОНЯ: Та-бо —

ГАСЬКА: (*смаруе ей лице*) Не бôйся, та краска не шкодитъ. О, скôлько разôвъ я нею смарувалась, та и теперъ ще смаруюсь, бо бачишь хлопцѣ дуже любятъ румянû жѣнки и дѣвчата. Я те добре знаю, бо лишь зыркну, та и все заразъ змѣркую.

ЗОНЯ: (*силуесь смѣяти*) А бодай васъ съ такою мовою — видно, що ще теперъ маетесь до хлопцѣвъ.

ГАСЬКА: А чому-бы нѣ? Тожь прецѣ я ще не така стара.

ЗОНЯ: Але у васъ есть чоловѣкъ.

ГАСЬКА: Я и для него малююсь. Ну, теперъ нема въ селѣ красшой понадъ тебе. (*выймае мале зеркалце*) А подивись лишень, яка ты красна — въ кутъ Катарина.

ЗОНЯ: (*дивится въ зеркалце*).

ГАСЬКА: А що — не правда? Видишь, якû штуки я умѣю. Я будучи дѣвкою, служила въ мѣстѣ межи панами и научилась, якъ хлопцямъ приподобатись. Коли Гринько буде сюда переходити и лишь зыркне на тебе, то и завернесь ôтъ шлюбу.

ЗОНЯ: Якъ я ему ôтъ Бога не суджена, то —

ГАСЬКА: Лишь будь весела а увидишь, що такъ оно буде. Але чого мы стоѣмо? лѣпше сѣдаймо собѣ ось тутъ пôдъ хрестомъ.

ЗОНЯ: Пôдъ симъ хрестомъ заприсягли мы собѣ любовь, коли ôнъ ôтходивъ до Прусъ — казавъ, що кромѣ мене иншой любити не буде. *(клякае передъ хрестомъ и Гаська клякае)* Іисусе Христе, Боже нашъ! прости намъ грѣха, якъ простивъ тымъ, що Тебе на хрестъ припняли. Я сирота, молю Тебе о тое и передаюсь твоей опѣцѣ.

Сцена 2.

Попередниї — Гринько.

ГРИНЬКО: (*надôйшовъ скоро, а увидѣвши Зоню, задержуесь*).

ЗОНЯ: (*молится дальше*) Ты ôтцемъ всѣхъ сирôтъ, и я сирôтка прошу Тебе, не опусти мене и додай силы, щобы могла сей день перенести и дожити днѣвъ, якû Ты менѣ призначивъ. Тутъ передъ тобою Гринь пращався зô мною, ôтходячи въ чужій край, и мы заприсягли собѣ тутъ вѣчну любовь, а на додержанье той любови взяли мы собѣ за свѣдка Тебе, о Боже! Не моя вина, що Гринь той присяги не додержуе и улягаючи примусови и волѣ родичей, бере собѣ иншу за жѣнку. Я була сирôткою и зôстану сирôткою, знать така воля Твоя, о Боже! Не я шукала за нимъ, а ôнъ самъ звернувъ на мене своѣ очи — ôнъ першій ôткрывъ менѣ любовь. Прости, о Боже, що я сирôтка улягла той любови и хотѣла бути женою богацького сына — думала, що мое сирôтство скôнчится, но коли Твоя воля була инша, то я и пôддаюсь Тобѣ, о Боже, и май мене въ своей опѣцѣ! О тое благаю и молю Тебе, о Боже, Іисусе Христе нашъ! (*цѣлуе хрестъ и встае*).

ГАСЬКА: (*мимоволы оглянулась и побачила Гринька*) О!...

ЗОНЯ: (*побачивши его такожъ*) О!...

ГРИНЬКО: Чого злякалися вы такъ мене? Зоню, я прійшовъ сюда просити тебе о прощеніе.

ГАСЬКА: О прощеніе хочешь ей просити за те, що игравъ ты ей любовью, думаючи, що сирôткою можна играти пôсля волѣ? Тамъ въ хатѣ лежитъ ей мати недужна, котрой дни суть вже почисленй̂, но Зоня, коли ей не стане матери, не буде сирôткою. Она дитина моей сестры, а у мене нема дѣтей — она буде моею дитиною, коли опустятъ ю маты и ты, котрый заприсягавъ ей свою вѣчную любовь.

ГРИНЬКО: Зоню, прости менѣ...

ГАСЬКА: (*перерывае*) Не ôтъ ней шукай прощенія, шукай его ось тутъ передъ Тымъ, передъ котрымъ ты согрѣшивъ. (*показув на хрестъ*).

ГРИНЬКО: Я знаю, що я согрѣшивъ, и тому прошу о прощеніе. Зоню, прости менѣ! (*упадае передъ нею на колѣна*).

ГАСЬКА: (*ловитъ Зоню за руку*) Не передъ людьми клякай, а передъ Богомъ, котрого ты образивъ. (*тягне Зоню и силомôцъ съ нею ôтходитъ*)

Сцена 3.

Гринь — Василь.

ВАСИЛЬ! (*входитъ*) Тамъ ждутъ вже гостѣ весѣльнй̂, а ты зайшовъ сюда и не спѣшно тобѣ до шлюбу?

ГРИНЬКО: (*вставши*) Тату, тату, вы губите двѣ душѣ! Губите и Катарину, бо она не буде зô мною счастлива!

ВАСИЛЬ: Се вже моя рѣчь, щобы Катарина була съ тобою счатлива.

ГРИНЬКО: Але я ей не люблю и любити не можу.

ВАСИЛЬ: По шлюбѣ найдеся и любовь. Але що ты менѣ старому тутъ вытыкати маешь? Дивись, вже идутъ свахи съ молодою до церкви. Иди менѣ заразъ до церкви — тамъ вже ждутъ свѣдки.

ГРИНЬКО: Грѣхъ той на васъ упаде! *(ôтходитъ поспѣшно до церкви).*

ВАСИЛЬ: Вотъ таке то все съ тыми молодыками — не знаютъ, где ихъ счастье.

Сцена 4.

(Входитъ старый лѣрникъ, сѣдае у входа до церкви и зачинае грати веселу арію. За нимъ входятъ свахи съ молодою Катариною и ôтходятъ до церкви. За ними ôтходитъ и Василь).

Сцена 5.

Михайло, — Олена потôмъ Зоня.

МИХАЙЛО: Спѣшѣмъ, бо они вже въ церквѣ, а то и я хотѣвъ бы бути на ихъ шлюбѣ.

ЛѢРНИКЪ: *(перестае грати и ôтходитъ такожь входомъ до церкви).*

ОЛЕНА: Якъ-же я тѣшусь, що Гринько женится съ Катариною. Здаесь, що зъ нихъ буде добра пара.

МИХАЙЛО: И менѣ такъ здаесь. *(побачивши идучу черезъ кладку Зоню, котора есть блѣда, волосье спущене и на headовѣ вѣнецъ)* Але кто то иде кладкою въ сю сторону?

ОЛЕНА: То — здаесь — Зоня

МИХАЙЛО: Що за Зоня:

ЗОНЯ: *(иде просто до церкви, а коли здыбалась съ Михайломъ и Оленою, задержуесь и дивится на нихъ).*

ОЛЕНА: То ты, Зоню? Куда идешь?

ЗОНЯ: Хибажь вы не видите, що я иду до шлюбу. Тамъ въ церквѣ ôнъ жде на мене, а я троха забавилась, бо дружки мене ще не пристроѣли. Але теперъ я вже убрана и вѣнецъ шлюбный на головѣ, такъ я и спѣшусь. Чи ôнъ вже въ церквѣ?

МИХАЙЛО: Кто такій?

ЗОНЯ: Та Гринько хибажь вы не знаете, що я съ Гринькомъ шлюбъ брати буду?

МИХАЙЛО: (*про себе*) Охъ и лихо!

ЗОНЯ: И вы идѣтъ до церкви на нашь шлюбъ. Коли Гринько ôтходивъ въ чужû краѣ, мы заприсягли собѣ вѣчну любовь. Теперъ же ôнъ вже вернувъ и мы можемъ ся пôбрати. Батько его хотѣвъ, его оженити съ Катариною, а то длятого, що такъ бажавъ собѣ Гринькôвъ братъ Михайло. Але Гринько не услухавъ нѣ батька, нѣ брата и женится зô мною. Що, вы не вѣрите? Такъ, ходѣтъ и переконаетесь. (*хоче ити до церкви*).

ОЛЕНА: (*задержуе ю*) Слухай, Зоню, що я тобѣ скажу. Гринька ще нема въ церквѣ — ôнъ ще дома, такъ пôйди зô мною, я тебе до него заведу.

МИХАЙЛО: (*тихо до Олены*) Такъ буде найлѣпше, а то готова ще наробити тутъ крику и цѣле весѣлье попсовати.

ЗОНЯ: Нѣ, я въ церквѣ его ожидати буду. (*ôтбѣгае скоро до церкви*)

МИХАЙЛО: (*до Олени*) Бѣжи и заверни ю!

ОЛЕНА: (*ôтбѣгае за нею до церкви*).

Сцена 6.

Михайло — Гаська.

ГАСЬКА: (*входитъ скоро кладкою*) А, ты вы, Михайле? Певно молодята вже въ церквѣ?

МИХАЙЛО: Здаесь менѣ, що ще нѣ — я пôйшовъ напередъ.

ГАСЬКА: Е, Михайле, то не файно такъ брехати. Коли я лишь на васъ зыркнула, то вже все змѣркувала, тай знаю, що молодята въ церквѣ. А не видѣли Вы тутъ якой дѣвки?

МИХАЙЛО: Чи мало въ селѣ дѣвчатъ!

ГАСЬКА: Я пытаюсь о Зоню — чи не бачили вы ей?

МИХАЙЛО: Ахъ, сусѣдко, бѣжѣтъ до церкви, бо она тамъ такожь побѣгла, та выведѣтъ ю, щобы не мѣшала весѣлю. Зробѣтъ се для насъ!

ГАСЬКА: Чому-бы я не учиняла, о що просите — я така, що люблю всѣмъ добре робити.

МИХАЙЛО: Такъ спѣшѣтъ! (*Чути въ церквѣ голосы: Охъ!*)

ГАСЬКА: О, то ей голосъ — спѣшу. (*бѣжитъ до церкви, но зъ церкви выбѣгае Зоня безъ вѣнка на головѣ*)

ЛѢРНИКЪ: (*входитъ, сѣдае знова у входа до церкви и начинае грати ажъ до кôнця штуки, але такъ зъ тиха, щобы чути бесѣду говорячихъ.*)

ЗОНЯ: Где мôй вѣнокъ? где мôй вѣнокъ? (*шукае*) ôтдайте менѣ мôй вѣнокъ! ôтдайте! я не можу безъ вѣнка шлюбъ брати. Вѣнокъ, якій я мала на головѣ, здерли менѣ и положили на голову Катарины и Гринько мѣсто зô мною съ Катариною взявъ шлюбъ, а я хочу такожь мати вѣнокъ, щобы Гринько зô мною взявъ шлюбъ.

ГАСЬКА: Успокôйся, моя Зоню (*до Михайла*) Вотъ, видите, щосьте наробили разомъ съ вашимъ татомъ!

Сцена 7.

Попереднî — Гринько, Олена и Василь.

ГРИНЬКО: (*вбѣгае*) Зоню, где ты?

ЗОНЯ: Зачекай, бо я не маю ще свого вѣнка — я заразъ его найду. (*бѣжитъ на кладку и спозырае въ рѣку*) Ось ôнъ, мôй вѣнокъ! (*скакае въ рѣку*)

ГАСЬКА: На Бога! ратуйте, ратуйте ю! (*Михайло и Василь бѣжутъ до рѣки на ратунокъ. Гринько стоитъ нѣмый и дивится блудными очима въ одноместце*)

ОЛЕНА: Ратуйте ю! ратуйте! (*до Гринька*) Бѣжи и ты на ратунокъ!

ГРИНЬКО: (*бѣжитъ, но въ сей хвилѣ Михайло и Василь вносятъ мертве тѣло Зонѣ и кладутъ на березѣ*) Зоню, прости менѣ!

МИХАЙЛО: Ого, не промовитъ она вже до никого.

ГРИНЬКО: Що? она мертва, не простивши менѣ? Такъ и менѣ грѣшному не жити безъ ней! (*бѣжитъ до рѣки*)

МИХАЙЛО: Шаленый, куда ты?

ГРИНЬКО: Тамъ! тамъ я хочу шлюбъ взяти съ Зонею. Она менѣ не простила и Богъ менѣ не проститъ. (*вырываесь и скаче до рѣки, Михайло бѣжитъ ему на ратунокъ*)

ГАСЬКА: (*до Василя*) Видите, що вы своимъ упоромъ наробили. Мимо волѣ вы ихъ поженили — мѣсто весѣля маете теперъ похоронъ. Грѣхъ сына на васъ упаде!...

ВАСИЛЬ: (*ловится за голову*) А... (*упадае на землю*).

ЛѢРНИКЪ: (*грае теперъ сильно сумну похоронну арію. Бôльше народа вбѣгае то зъ церкви, то зъ иншихъ сторôнъ на ратунокъ. Однû пôдносятъ Василя, другû вносятъ нежимого Гринька и кладутъ его бѣля Зонѣ. — Завѣса зъ легка упадае*).

КОНЕЦЪ.

БИБЛІОТЕКА ТЕАТРАЛЬНА.

1.	Мужики аристократы . . .		20 кр.
2	„ „ съ ролями	1 зр	20 „
3	Сатана въ бочцѣ		10 „
4.	„ „ съ ролями . .		50 „
5.	Капраль Тимко		15 „
6.	Знѣмченый Юрко		10 „
7	Ицко сватъ		5 „
8.	Кто виненъ		10 „
9	Флейтеръ Войтовичъ . . .		5 „
10	Москаль Чарôвникъ . . .		10 „
11.	Тарасъ Шевченко		10 „
12.	Гей на Ивана. Гей на купала . .		10 „
13.	Село Тындырôвка		15 „
14.	Святый Николай на Руси . .		10 „
15	Панъ Писаръ, штука въ 3 актахъ .		20 „
16.	На св. Андрея, комедія въ 2 актахъ		20 „
17.	Поступовый жевихъ, народный образецъ съ спѣвами въ 1. актѣ . . .		10 „
18.	Два воины		10 „
19.	Кто зъ Богомъ		10 „
20.	Берко, оперетка въ IV дѣйствіяхъ .		20 „
21	Іисусъ Христосъ, библѣйнѣ драматичнѣ картины. Часть I.		15 „
22.	Охъ! не люби двохъ! . . .		20 „
23.	Новыи заручины и новая свадьба .		10 „
24.	Іисусъ Христосъ. библѣйнѣ драматичнѣ картины. Часть II. . . .		15 „
25.	Несчастная любовь . . .		15 „
26.	Пôдгоряне, (мельодрама въ 3 дѣйствіяхъ)		20 „

Высылаєсь тôлько за попереднымъ надосланіємъ належитости.

Печатня М. Бѣлоуса въ Коломыѣ.